

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Міжнародного
гуманітарного університету

д.ю.н., професор

Костянтин ГРОМОВЕНКО

«30» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Галузь знань	<u>18 «Виробництво та технології»</u>
Спеціальність	<u>181 «Харчові технології»</u>
Назва освітньої програми	<u>«Ресторанні технології»</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський) рівень</u>

Одеса - 2024 рік

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу протокол № 1 від 29 серпня 2024 року.

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
професор кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу д.е.н., доцент Каламан Ольга Борисівна	093-501-09-66	kalaman.olga@gmail.com

В.о. завідувача кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
к.т.н., доцент

Дмитро ХАРЕНКО

Гарант освітньої програми
к.т.н., доцент

Людмила ТІТОМИР

Узгоджено
Начальник навчального відділу

Лариса РАЙЧЕВА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6 Загальна кількість годин – 180	Галузь знань - 18 «Виробництво та технології»	вибіркова	
	Спеціальність – 181 «Харчові технології»	Рік підготовки:	
		-	
		Семестр	
		-	-
Мова навчання – українська	Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень	Лекції	
		30	10
		Практичні	
		30	10
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота та індивідуальні завдання	
		120	160
		Вид контролю:	
		залік	залік

«Фінансовий менеджмент» являє собою один із перспективних напрямів в економічній науці, що органічно поєднує теоретичні розробки в галузі фінансів, управління, обліку, аналізу з практичними, сконструйованими в його рамках. Тому здобувачі можуть працювати у сфері управління грошовими потоками на підприємствах індустрії гостинності усіх форм власності. Мета курсу полягає у вивченні методології управління фінансами підприємства, методів прийняття фінансових та інвестиційних рішень. У курсі розглядаються сучасні технології управління фінансами, а також логіка використання моделей, що описують процес ціноутворення на фінансові активи, для ухвалення рішень з управління фінансами корпорації та оцінки вартості бізнесу. Отримані знання дають можливість випускникам самостійно розробляти програми управління фінансами підприємства стратегічного і тактичного рівнів, визначати схеми фінансування та контролю фінансово-господарської діяльності підприємства.

Фінансовий менеджмент – це система принципів, засобів та форма організації грошових відносин підприємства, спрямована на управління його фінансово-господарською діяльністю, в яку входять: розробка та реалізація фінансової політики підприємства; інформаційне забезпечення (складання та аналіз фінансової звітності підприємства); оцінка інвестиційних проектів і формування “портфеля” інвестицій; поточне фінансове планування та контроль.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Фінансовий менеджмент» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ та методів харчових технологій.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 9. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 6. Здатність укладати ділову документацію та проводити технологічні та економічні розрахунки.

СК 13. Здатність підвищувати ефективність виробництва, впроваджувати сучасні системи менеджменту.

Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

РН 15. Впроваджувати сучасні системи менеджменту підприємства.

РН 19. Підвищувати ефективність роботи шляхом поєднання самостійної та командної роботи.

РН 23. Мати навички з організації роботи окремих виробничих підрозділів підприємства та координування їх діяльності.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. Видів управлінських рішень і методи їх прийняття.
2. Призначення, структури та змісту основних фінансових звітів організації.
3. Основних показників фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності, ділової та ринкової активності, ефективності та рентабельності діяльності.
4. Фундаментальних концепцій фінансового менеджменту.
5. Принципів, способів та методів оцінки активів, інвестиційних проектів та організацій.
6. Основних теорії корпоративних фінансів.
7. Моделей оцінки капітальних (фінансових) активів.
8. Джерел фінансування, інститутів та інструментів фінансового ринку.

Вміння:

9. Ставити цілі та формулювати завдання, пов'язані з реалізацією професійних функцій.
10. Аналізувати фінансову звітність та складати фінансовий прогноз розвитку організації.
11. Оцінювати ризики, прибутковість та ефективність прийнятих фінансових та інвестиційних рішень.
12. Уміти оцінювати прийняті фінансові рішення з погляду їхнього впливу на створення цінності (вартості) компанії.
13. Обґрунтовувати рішення у сфері управління оборотним капіталом і вибору джерел фінансування.
14. Проводити оцінку фінансових інструментів.

15. Застосовувати моделі управління запасами, планувати потребу організації в запасах.

Навички:

16. Методів аналізу фінансової звітності та фінансового прогнозування.

17. Методів інвестиційного аналізу та аналізу фінансових ринків.

18. Розуміння технології підвищення капіталізації компанії, зростання вартості бізнесу та генерування динамічного грошового потоку; а також принципи формування та організації основних джерел фінансової та управлінської інформації, основні прийоми та методи створення бази даних для операційного аналізу на різних стадіях життєвого циклу бізнесу.

19. Володіння теоретичними знаннями про базові концепції фінансового менеджменту, фінансовий механізм управління підприємством і фінансові моделі фірми. При цьому необхідно обов'язково фіксувати увагу на взаємозв'язках між складовими фінансового управління та реальними економічними процесами, які вони відображають.

20. Орієнтування у фінансовому, податковому та управлінському обліку, інфраструктурі фінансових ринків і технологіях роботи на них, знати сучасні методи фінансової діагностики, одержання узагальнених характеристик, агрегування інформації та її оброблення за допомогою засобів організаційної та обчислювальної техніки; сучасні методи пошуку, збирання, систематизації та використання інформації, практично використовувати засоби.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність та організація фінансового менеджменту на підприємстві

Становлення фінансового менеджменту у світовій практиці управління підприємством. Фінансовий менеджмент як система управління. Технології фінансового менеджменту та функції фінансового менеджера. Базові концепції фінансового менеджменту. Агентські витрати та їхня роль у фінансовому менеджменті. Фінансовий механізм підприємства та його основні моделі. Асиметричність інформації. Вплив асиметричної інформації на прийняття інвестиційних і фінансових рішень.

Тема 2. Інформаційна база фінансового менеджменту

Міжнародні стандарти фінансової звітності. Структура фінансової звітності підприємства. Типові форми квартальної фінансової звітності. Трамбування фінансової звітності. Аналіз руху грошових коштів. Оцінка активів підприємства. Активи підприємства: оцінка поточної вартості. Визначення величини зносу об'єкта. Аналіз фінансового становища підприємства. Цілі та методи аналізу. Оцінка та аналіз динаміки зміни та стану господарських засобів підприємства. Коефіцієнтний і факторний аналіз фінансового стану підприємства. Коефіцієнтний і факторний аналіз результатів фінансово-господарської діяльності підприємства.

Тема 3. Фінансовий облік та управління підприємством

Характеристика фінансового та управлінського обліку: зарубіжний досвід. Особливості фінансового та управлінського обліку. Класифікація систем управлінського обліку. Прийняття управлінських рішень. Управлінський облік і вітчизняна система обліку. Законодавчі основи вітчизняного обліку. Облікова політика підприємства: зміст і чинники. Принципи формування облікової політики підприємства. Складові облікової політики. Розкриття облікової політики підприємства. Фінансовий контур управлінського обліку. Блок-схема фінансового управління підприємством. Складові внутрішньофірмового фінансового управління та планування. Сценарій впровадження фінансового управління та планування на підприємстві. Етапи впровадження фінансового управління та планування на підприємстві. Реалізація сценарію на основі принципу цільової програми.

Тема 4. Управління оборотним капіталом підприємства

Загальні критерії управління оборотним капіталом. Цикл оборотного капіталу фірми. Принципи та методи управління оборотним капіталом фірми. Управління готівковими грошовими коштами. Причини зберігання готівки. Моделі управління грошовими коштами. Джерела короткострокового фінансування. Бюджет грошових коштів і вибір політики короткострокового фінансування. Ранжування кредитів залежно від їхньої якості. Аналіз коефіцієнтів і рейтинг якості кредиту. Управління товарно-матеріальними запасами.

Тема 5. Основи фінансових обчислень

Способи розрахунку процентних (купонних) виплат. Характеризується концепція тимчасової вартості грошей, поточна цінність вкладу, майбутня цінність вкладу. Методи розрахунку річних ставок відсотка, дисконтування грошових потоків. Аналізуються способи вимірювання внутрішньої ставки прибутковості (Internal Rate of Return). Дається характеристика ануїтетів. Основи фінансових розрахунків. Розглядаються прості та складні відсотки, поняття сьогоdnішньої та майбутньої цінності, альтернативна вартість капіталу (дисконтна ставка). Обґрунтовується модель ануїтету, розглядаються види ануїтетів, поточна і майбутня цінність ануїтету. Обґрунтовується ефективна та номінальна ставка відсотка. Поточна цінність облігацій зі строком погашення та купоном, дисконтних облігацій, облігацій без строку погашення (вічних облігацій); поточна цінність акцій.

Тема 6. Цілі та логіка операційного аналізу

Ефект операційного важеля. Поняття операційного важеля. Змінні та постійні витрати. Релевантний період. Методи диференціації витрат. Аналіз беззбитковості. Ступінь впливу операційного важеля. Ефект фінансового важеля. Західноєвропейська концепція фінансового важеля. Американська концепція фінансового важеля. Ступінь впливу фінансового важеля. Комбінування операційного та фінансового важелів.

Тема 7. Управління вартістю та структурою капіталу підприємства

Середньозважена вартість капіталу компанії. Вартість акціонерного капіталу. Вартість додаткового акціонерного капіталу. Вартість нерозподіленого прибутку. Вартість позикових коштів. Управління структурою капіталу. Способи та інструменти позикового фінансування фірми. Способи та інструменти залучення власного капіталу. Цільова структура капіталу. Фактори, що впливають на рішення про структуру капіталу фірми. Теорія Модільяні-Міллера. Гранична вартість капіталу. Точки розриву граничної вартості капіталу.

Тема 8. Основи прийняття інвестиційних рішень

Принципи інвестиційного аналізу. Завдання фінансового менеджера в розробці інвестиційної політики фірми. Розрахунок грошового потоку інвестиційного проекту. Поняття грошового потоку фірми та грошового потоку інвестиційного проекту. Основні методи оцінки інвестиційних проектів. Метод простої (бухгалтерської) норми прибутку (accounting rate of return method). Простий бездисконтний метод окупності інвестицій (payback method). Дисконтний метод окупності проекту (discounted payback method). Метод чистої теперішньої (поточної) вартості проекту (net present value method). Метод внутрішньої норми рентабельності (internal rate of return method). Модифікований метод внутрішньої ставки рентабельності (modified internal rate of return method).

Тема 9. Оцінка вартості та прибутковості активів підприємства

Необхідна та очікувана дохідності інвестицій. Ухвалення фінансових рішень в умовах невизначеності та ризику. Сукупний інвестиційний ризик і проблема необхідної прибутковості інвестицій. Взаємозв'язок прибутковості та ризику. Неприйняття ризику. Управління портфелем цінних паперів. Теорія ефективних ринків. Визначення очікуваної норми доходу. Правила домінування. Ефективний портфель. Оцінка ризику для портфеля цінних паперів. Класифікація ризику. Оцінка необхідної дохідності. бета - коефіцієнти. Метод CAPM. Аналіз ціни акціонерного капіталу. Поточна ринкова ціна акції. Співвідношення між ризиком і прибутками в методі CAPM.

Тема 10. Дивідендна політика організації.

Підходи до формування дивідендної політики. Типи дивідендної політики. Оптимізація дивідендних виплат. Порядок виплати дивідендів. Політика виплат інвесторам-власникам фірми.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Сутність та організація фінансового менеджменту на підприємстві	18	3	3	12	18	1	1	16
Тема 2. Інформаційна база фінансового менеджменту	18	3	3	12	18	1	1	16
Тема 3. Фінансовий облік та управління підприємством	18	3	3	12	18	1	1	16

Тема 4. Управління оборотним капіталом підприємства	18	3	3	12	18	1	1	16
Тема 5. Основи фінансових обчислень	18	3	3	12	18	1	1	16
Тема 6. Цілі та логіка операційного аналізу	18	3	3	12	18	1	1	16
Тема 7. Управління вартістю та структурою капіталу підприємства	18	3	3	12	18	1	1	16
Тема 8 Основи прийняття інвестиційних рішень	18	3	3	12	18	1	1	16
Тема 9. Оцінка вартості та прибутковості активів підприємства	18	3	3	12	18	1	1	16
Тема 10. Дивідендна політика організації.	18	3	3	12	18	1	1	16
Усього годин	180	30	30	120	180	10	10	160
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК								

5. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Сутність та організація фінансового менеджменту на підприємстві. 1.1. Становлення фінансового менеджменту у світовій практиці управління підприємством. 1.2. Фінансовий менеджмент як система управління. 1.3. Технології фінансового менеджменту та функції фінансового менеджера.	3	1
2	Тема 2. Інформаційна база фінансового менеджменту. 2.1. Базові концепції фінансового менеджменту. 2.2. Агентські витрати та їхня роль у фінансовому менеджменті.	3	1
3	Тема 3. Фінансовий облік та управління підприємством 3.1. Вплив асиметричної інформації на прийняття інвестиційних і фінансових рішень.	3	1
4	Тема 4. Управління оборотним капіталом підприємства 4.1. Міжнародні стандарти фінансової звітності. 4.2. Структура фінансової звітності підприємства.	3	1
5	Тема 5. Основи фінансових обчислень 5.1. Аналіз руху грошових коштів. 5.2. Оцінка активів підприємства. 5.3. Активи підприємства: оцінка поточної вартості.	3	1
6	Тема 6. Цілі та логіка операційного аналізу 6.1. Визначення величини зносу об'єкта. 6.2. Аналіз фінансового становища підприємства. 6.3. Цілі та методи аналізу. 6.4. Оцінка та аналіз динаміки зміни та стану господарських засобів підприємства.	3	1
7	Тема 7. Управління вартістю та структурою капіталу підприємства 7.1. Характеристика фінансового та управлінського обліку: зарубіжний досвід. 7.2. Особливості фінансового та управлінського обліку.	3	1
8	Тема 8 Основи прийняття інвестиційних рішень 8.1. Класифікація систем управлінського обліку. 8.2. Прийняття управлінських рішень.	3	1

№	Назва теми	Кількість годин	
	Тема 9. Оцінка вартості та прибутковості активів підприємства 9.1. Законодавчі основи вітчизняного обліку. 9.2. Облікова політика підприємства: зміст і чинники. 9.3. Принципи формування облікової політики підприємства.	3	1
	Тема 10. Дивідендна політика організації. 10.1. Складові облікової політики. 10.2. Розкриття облікової політики підприємства. 10.3. Фінансовий контур управлінського обліку. 10.4. Блок-схема фінансового управління підприємством. 10.5. Складові внутрішньофірмового фінансового управління та планування.	3	1
	Всього	30	10

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді презентацій, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Сутність та організація фінансового менеджменту на підприємстві. <u>Реферат</u> 1. Фінансовий механізм підприємства та його основні моделі. 2. Асиметричність інформації.	12	16
2	Тема 2. Інформаційна база фінансового менеджменту. <u>Реферат</u> 1. Типові форми квартальної фінансової звітності. 2. Трагування фінансової звітності..	12	16
3	Тема 3. Фінансовий облік та управління підприємством <u>Реферат</u> 1. За даними балансу реального підприємства індустрії гостинності виконати аналіз ліквідності за абсолютними і відносними показниками. 2. Зробити висновки (дати рекомендації) у двох аспектах: з позиції сторонньої організації (постачальника, кредитної організації та ін.), з позиції фінансового менеджера підприємства.	12	16
4	Тема 4. Управління оборотним капіталом підприємства <u>Реферат</u> 1. Коефіцієнтний і факторний аналіз фінансового становища підприємства. 2. Коефіцієнтний і факторний аналіз результатів фінансово-господарської діяльності підприємства.	12	16
5	Тема 5. Основи фінансових обчислень	12	16

	Реферат 1. Управлінський облік і вітчизняна система обліку.		
6	Тема 6. Цілі та логіка операційного аналізу Реферат 1. Сценарій впровадження фінансового управління та планування на підприємстві. 2. Етапи впровадження фінансового управління та планування на підприємстві.	12	16
7	Тема 7. Управління вартістю та структурою капіталу підприємства Реферат 1. Середньозважена вартість капіталу підприємства індустрії гостинності.	12	16
8	Тема 8 Основи прийняття інвестиційних рішень Реферат 1. Принципи та методи управління оборотним капіталом фірми.	12	16
9	Тема 9. Оцінка вартості та прибутковості активів підприємства 1. Управління товарно-матеріальними запасами.	12	16
10	Тема 10. Дивідендна політика організації. 1. Ефективна та номінальна ставка відсотку.	12	16
	Всього	120	160

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання
	Для заліку
поточний контроль, який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача тощо.	100%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, залік
-------------------------------------	---

8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ У МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

(поточний контроль, підсумковий контроль, загальний результат оцінювання)

ЗАЛІК

Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	60
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми тарозкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	20

Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми тарозкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	20
Разом балів за поточний контроль			100
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **залік** (максимум 100 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 60 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 12;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 20 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 20- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4.

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2»- виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» -виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання здобувача мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що здобувач знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

9. КРИТЕРІЇ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-

дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	Fx	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Дема Д.І., Дорохова Л.М. Фінансовий менеджмент : підруч. Житомир, 2018. 320 с.
2. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О. В. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.
3. Кнейслер О. В., Квасовський О. Р., Ніпіаліді О. Ю. Фінансовий менеджмент : підручник. За ред. д.е.н., проф. О. В. Кнейслера. Тернопіль : Економічна думка, 2018. 478 с.
4. Крамаренко Г. О. Фінансовий менеджмент : підручник. Київ, 2019. 520 с.
5. Пазинич В. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 408 с.
6. Партин Г. О., Селюченко Н. Є. Фінансовий менеджмент : підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 388 с.
7. Фінансовий менеджмент : підручник. / Петро Бечко та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.

8. Фінансовий менеджмент : підручник. За ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін.]. Львів : ЛНУ ім. І.Франка, 2019. 440 с.

9. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів, які навчаються за спеціальністю 181 «Харчові технології» освітньої програми «Ресторанні технології» СВО «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / О. Б. Каламан. Одеса: МГУ, 2024. 113 с.

10. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів, які навчаються за спеціальністю 181 «Харчові технології» освітньої програми «Ресторанні технології» СВО «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / О. Б. Каламан. Одеса: МГУ, 2024. 21 с.

11. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів, які навчаються за спеціальністю 181 «Харчові технології»

освітньої програми «Ресторанні технології» СВО «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / О. Б. Каламан. Одеса: МГУ, 2024. 16 с.

Допоміжна

1. Іванюта П. В., Білецька Н. В., Шмагельська М. О., Британська Н. Н. Ефективність системи менеджменту за показниками діяльності підприємства. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. Серія «Економіка та менеджмент». 2021. № 27. С. 133 – 143.
2. Іванюта П. В., Білецька Н. В., Шмагельська М. О., Британська Н. Н. Методичні основи антикризового управління компаній на Україні. Colloquium-journal. 2022. №9 (132), Część 1. (Warszawa, Polska). С. 45 – 50.
3. Іванюта П. В., Пиріжок С. Є., Бойко В. І. Характеристика планування як наряду для розвитку підприємства за його бізнес - процесами. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. Серія «Економіка та менеджмент». 2022. № 29. С. 81 – 91.
4. Петренко М. І., Драбовський А. Г., Іванюта П.В., Петренко В. М. Бюджетування на підприємстві: підручник. Вінниця, «МЕРКЬЮРІ-ПОДІЛЛЯ», 2022. 600 с.
5. Петренко М.І., Драбовський А.Г., Петренко В.М. Економіка підприємства : навч. посібник / за заг. ред. М. І. Петренка. Вінниця : «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т. 1. 432 с.
6. Петренко М. І., Драбовський А. Г., Петренко В. М. Економіка підприємства : навчальний посібник. : у 2-х т. / за заг. ред. М. І. Петренка. Вінниця : «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т. 2. 405 с.
7. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.]. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.
8. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / П. Бечко, О. Непочатенко, Б. Гузар, та ін.; за ред. П. Бечко. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>